

NORSKE FALLSKJERMSOLDATER fra Storbritannia har de siste 14 dgr. delvis sinket delvis helt stansen trafikken på viktige jernbaner i Sydnorge. Den første sprengingen fant sted ca. 10/12, da trafikken på Røras/Dovrebanen ble stanset i kortere tid ved sprenging ved Holtålen og Drivstua. Tyskerne reparerte skaden, men gleden varte ikke lenge. Like før nyttår ble et nytt og meget effektivt angrep rettet mot Rørasbanen ved Holtålen. Hundrevis av jernbaneleddene ble ødelagt. Det er tvilsomt om tyskerne kan erstatte dem på lengre. Like etter ble en ørø sprengt ved Koppang leger syd på Rørasbanen. Trafikken på denne banen skal være innstilt og kommer sannsynligvis ikke i gang på 6 uker. - Dovrebanen ble angrepet natten 5-6/1 ved opstillingen fra Gudbrandsdalen mot Dovre og mellom Sjoa og Otta i selve Gudbrandsdalen. Linjen ble sprengt over lange strekninger. Samtidig ble Raumabanen sett ut av drift ved sprenging av en bro. Det var en tid før skaden kan bli reparert, særlig medt på vinteren da det er enda vanskeligere enn vanlig for tropper å få fram materialer til reparasjon. Nå disse 3 jernbaner er sprengt, må tyskerne la transporten gå sjøveien langs kysten, der britiske og norske fly og sjøstridskrefter holder utkikk etter den. For bedre å beskytte troppetransportene har tyskerne opprettet en flybasis på Lesz i Kattegat. - UNDER 6 ANGREP av britiske bombefly og norske sjøstridskrefter denne uken er 4 tyske skip senket langs norskekysten, 2 antagelig senket og 4 skadd. Daily Telegraph om "Kampen i Skagerak": "Kampen langs tyskerne sjøkonvoyruter fra Norge til Danmark har vart 2 mdr. mellom den tyske handelsmarine på den ene siden og norske og danske sabotasje-styrker i samarbeid med det britiske flyvåpen og allierte fransk-styrker på den andre. Bare på uken etter nyttår tapte tyskerne 2 ubåter, en troppebat, 2 ammunisjonsskip på hver 3 000 tonn, og 2 små kystfartøy. Den første uken av des. ble 30-35 t.t. skipstonnasje senket på Oslo havn ved sabotasje. Samme uke ble 8 skip senket eller skadd på havnen i København. Mange tyske skip også gatt på britiske miner." - Göteborg Handels og Sjøfartstidning: "Fra det øyeblikk Sverige nektet tyskerne transitt, begynte den danske jernbanesabotasjon i samarbeid med overkommandoen for å hindre troppeoverføring fra Norge til Tyskland. Tyske divisjoner er blitt sinket opp til en uke. En britisk avis anmelder at tyskerne p.g.a. dette samarbeid ikke har fått overført mer enn en divisjon i maneden fra Norge.

BORGERVAKTPAROLEN or ved norske fallskjerm-soldaters virksomhet på norsk land ble brennende aktuell og må innskjeres på det innstendigste. De SKAL INN i deg innregistrere eller møte til borgervakt. Blir du hentet av politiet skal du komme deg unna ved første hove. Borgervaktene er gisler i tilfelle sabotasjehandlinger. Kommandotroppene har ordre til ikke å ta hensyn til borgervakte-ne. - Borgervaktparolen markerer en av de store seirene i hjemmefrontens kamp. Bare 1% av de utskrevete møter fram. Resten svarer ikke på innkalling, enten den kommer med rekommendert brev eller med bud. - Før jul skulle troppene av nordmenn vert utskrevet, og politipresident Askvig hadde forberedt straffefølging av dem som ikke møtte. Å gå løs på alle varselvægt umulig, men det var meningen å plukke ut enkelte og sende dem til Kongsvinger på 48 dgr. vakt. Men denne aksjonen ble stanset av hjemmefronten 27/12, da Borgervaktkontoret i Møllekt. 16. vis a vis Møllekt. 19, politipresidenten egget hiss - ble likvidert. Brannen ble meldt like etter at kontoret var lukket for dagen, og på kort tid var Youngstorvet opplyst av et mektig bål. Flammene fikk nærmest av pacir og møbler, og 2. og 3.etasje der Borgervaktkontoret holdt til sto snart i lys lue. En km ga ut fra at kartoteket ble helt ødelagt. - Politiet satte i gang en gein hevnaksjon. De rykket inn i 3 av Oslos kinoer - Colosseum, Gimle og Nye Rosenborg, der det gikk franske og svenske filmer og følgelig var godt besøk - slo på lyset midt under forestillingen, og kunngjorde at damene kunne gå, men mennene måtte bli igjen for å bli sendt på borgervakt. Politier og ekstratrikker var stilt opp utenfor青年ene for at transporten skulle gå raskt. På en av kinoene klarte liket til å få fleste å komme unna. Men på Nye Rosenborg måtte ofrene sitte til 1.2 da natten, og de som ikke ble kjørt bort ble sendt til Møllekt. 19, der de ble innskrevet til bruk for det nye kartoteket.

VESTFRONTEN: PÅ ARDENNERFRAMSPRINGETS NORDFLANKE har amerikanerne satt over elven Salm nord for Vielsalm. Fra la Roche, som ble tatt i går, støter fortroppene sydover langs riksveien St. Hubert/Bastogne, og tropper fra svdflanken rykker nordover mot dem. Pattons styrker har rykket fram opp til 4 km. i går. Vest for Bastogne har amerikanerne under et 2 km. framstøt skæret over den siste riksveien sydfra til Houffalize. - I vestspissen av framspringet har rykket fram 10 km. og skæret over veien la Roche/St. Hubert ved Champions, er 3 riksveier møtes. Kor. Hele spissen av framspringet er brutt sammen, skjønt tyskerne ennå yter hardnakket motstand. - "Siden 26/12, da den 2. tyske panserdiv. var 6 km. fra Meuse, er framspringet redusert med 1/3. Fienden blir drevet jevnt og sikkert tilbake, men det er ingen tegn på noe organisert tilbaketog. I ALSACE LORAINNE rettet tyskerne kraftige angrep i går for å utvide brohodet nord for Strasbourg. De trengte noe fram nord for Hagenauskogen og utdødet brohodet syd for Bitche. Syd for Strasbourg stanset amerikanerne tyske tanks som støttes fra langs Rhin/Rhone-kanalen og hindret avskjæring av riksveien Strasbourg-Colmar. Franske tropper unnsatte franske styrker som var omringet i Rossbach.

ØSTFRONTEN: Russene hadde fortsatt framgang i Budapest i går og tok bl. jernbanestasjon. 4/5 av byen er holdt av russene, som har tatt over 3 500 av Budapests 4 500 kvartaler. Den tyske garnisonen, som skal være på mindre enn 30 000 mann etter et tap på over 50 000, gjør voldsom motstand, men stillingen er håpløs. Det medgis ifølge telegrammet til sjefen for unnetningsstyrke ikke stor bry. Telegrammet som ble snappet opp av russene, slutter: "Noe som gjøres senest innen i dag. - For 14 dør siden avviste kommandanten 2 russiske parlementarer som kom med overgivelsesbetingelser og var motig nok til å legge dem snik skyte på veien tilbake trass i at de bare de hvite glaggene tydelig til skue. - HELLAS. Vapenhvileavtale er sluttet mellom gen. Scobie og ELAS, etter at sosi-listpartiet også hadde trukket seg ut av EAM av frykt for langvarig borgerkrig og oppfordret til tillit til triternes garanti.

KONG PETER AV JUGOSLAVIA har sendt ut en erklæring om overenskomsten mellom Subasic og Tito, der han påpeker at han er enig i at folket selv skal avgjøre i saken konstitusjon og hvilket styre det vil ha, men er mot at alle avgjørelser foreløpig treffes av frigjøringskomiteen, der bare ett parti er representert.

ORDING: Påstet i Teheran i slutten av 1943 ble de allierte stormakter enige om hovedlinjene i krigføringen mot Tyskland. Det skapte et bedre tillitsforhold mellom de allierte, og Sovjet Samveldets propaganda for en 2. front ble innstilt. De viktigste politiske spørsmål hadde vært behandlet på utenrikssministermøtet i Moskva i oktober av Cordell Hull, Eden og Molotov, og ble også diskutert i Teheran. Det er sannsynlig at man i hovedsak ble enige, men behandlingen måtte nødvendigvis bli summarisk. I 1945 ostono en rekke uventede problemer både i samband med vasallstatenes sammenbrudd og frigjøringen av de okkuperte allierte land. På utenrikssministermøtet i Moskva ble det besluttet å nedsette en komisjon med representanter for de 3 ledende stormakter. Kommisjonen kom under britisk ledelse, fordi operasjonene i dette frontavsnitt var under britisk overkommando. Samme prinsipp har vært fulgt i de andre vasallstatene. I realiteten har den makt som har besatt landet, den øverste politiske ledelsen, i Italia oppsto snart motsetning mellom Badoglios regjering og de antifascistiske politiske partier, først og fremst om kongens stilling. Badoglio, som støttet seg til offiserskorpset og de konservative kretser, mente at endring i konstitusjonen ville skape indre strid og svekle Italias evne til krigsinnsats. Republikanerne hevdet at kongedømmet var korporativt forstyrret, fordi det tidligere hadde samarbeidet med elier i alle fall talt fascismen. Den britiske regjering støttet lenge Badoglio, men at han hadde storparten av sitt støtteseg til de støtteseg til de allierte. Det kom til kompromiss. Kongen erklærte seg villig til å trekke seg tilbake og utnevne sin sønn til regent når de allierte hadde erobret Roma, mens den endelige avgjørelse av regjeringsformen skulle utstå. Det løftet var oppfylt trått Badoglio tilbake fra Bonomi, en gammel radikal politiker og formann i frigjøringskomiteen i Roma. Men den indre spittelse var ikke over, og det kom til ny regjøringskris. De liberale (som svarte til Vesteuropas konservative), det katolske folkepartiet og en rekke andre partier hevdet at den nye regjering, formelt skulle utnevnes av regenten, og avlegget ed til ham, mens sosialistene, kommunistene og de radikale venstrepartier (aksjonspartiet) hevdet at regjeringen skulle motta sin motta sin myndighet av frigjøringskomiteen. Krisen ble uventet løst ved at kommunistene gikk inn i den nye regjeringen, som dermed kom til å bestå av representanter for de liberale, det konservative folkeparti, kommunistene og en rekke mindre grupper, mens sosialistene og aksjonspartiet som er ledet av antisemittiske grev Scorsa, er i opposisjon. - Det er tydelig at det italienske folk har gjett gjennom en sterkt radikaliseringss prosess, men det er usikkert hvor dypt det står. Det er bare de fattigste og lengst tilbakeliggende strøk av Italia som er grifjort. De materielle forhold er meget dårlige, både p.g.a. ødeleggelsene sammenbruddet i transportsystemet og avskjæringen fra Norditalia. - Norditalia har en stor og velorganisert motstandsbevegelse basert på arbeiterne i storgjennom. En helt ny politisk situasjon vil oppstå når hele Italia er frigjort.

- Etter 1944 besatte russerne Romania og Bulgaria med politisk omvelting som følge. I begge land ble det dannet regjeringer av anti-tyske generaler - Romania under ledelse av kong Michael, slik at landet framleis er kongedømme og representanter for politiske partier som hadde vist en antinazistisk holdning under kampen mot okkupasjonen. Kommunistene er representert, men spiller ingen dominerende rolle og regjeringen har et moderat program i sosiale spørsmål. Sovjet Samveldets politikk er åpenbart først og fremst bestemt av militære hensyn. Bulgarske og romanske tropper opererer sammen med den røde armé. I Ungarn er det nylig dannet en regjering etter samme prinsipper under ledelse av garn er det nylig dannet en regjering etter samme prinsipper under ledelse av en av Horthys generaler, i den hensikt å bruke eller nøytralise den ungarske armé. - I 1944 er det blitt stadig klart at Titos betegnelse er den sterkeste militære og sosiale faktor i Jugoslavia. Mihailovisz er forsvunnet fra skueplassen. Titos armé får en stor del av støtten fra britene og små britiske styrker sammen med den ved kysten. Men støtteseg til Titos tropper opererer sammen med russerne. Mens Mihailovisz først og fremst førte en serbisk politikk er det Titos program å opprette en føderalist av Serbia, Kroatia, Bosnia, Slavenia, Makedonia og Montenegro. Alle disse landsdeler og forskjellige politiske partier er representert i hans bevegelse, men det er ikke tvil om at den er under russisk ledelse. - Kong Peter avsiediget i 1944 sine serbiske rådgivere og dannede en ny regjering under ledelse av kroateren dr. Subacic, som innledet samarbeid med Titos komite. I Moskva ble det oppnadd enighet om en sammenslutning av regjeringen og komiteen. Forutsetningen var at de skulle opprettes regjenskap og at regjeringsformen senere skulle avgjøres ved folkeavstemning. Men det ser ut til at kong Peter og hans rådgivere nærer betenkelsigheter. - Hellas har indre motsetninger ført til kamp mellom britene og regulære greske styrker på den ene siden og ELAS på den andre. ELAS har trukket seg tilbake fra Aten, Piraeus og Attica, men kontrollerer ennå støtteseg til landet. Churchills og Edens dramatiske reise til Aten i juli hadde det resultat at kong Georg utnente erkebiskop Damascinos til regent. Han mente det ville løse krisen. Men da nye statsministeren, gen. Plastiras, synes ikke innstilt på kompromiss. Situasjonen ble tilspisset ved at ELAS tok mange gisler og nektet å la fangeleirene i spiser av det internasjonale Røde Kors. - Utviklingen har vært urig over alt, ikke minst i Storbritannia. Det vanskelige spørsmålet for de allierte er det polske problem, som i 1944 ble stadig nærmere tilspisset. Hovedmålet for Churchill i Moskva i fjor var å få i stand en ordning mellom den polske regjering i London og Sovjet Samveldet. Forutsetningen for dette var at den polske regjering godtok Curzonlinjen som østgrense mot Østerrike som vestgrense. Den polske statsminister Mikolajscy var åpenbart villig til å godta en slik ordning. Men flertallet i den polske regjering var mot det, og resolutaten var en ny polsk regjering, av representanter for sosialistpartiets flertall og virkelig gaende nasjonalister. Denne regjeringen har kontroll over de polske troppene på vestfronten og i Italia og over undergrunnsarmeen i Polen som kjempet med den største berørslene under opstanden i Warszawa i aug. og sept. - og er støttet av sterke polske organisasjoner i Amerika. Den har vært kritisert for å føre en politikk som er mer følelsesmessig og romantisk enn rasjonell og mange sier at denne politikk bare hadde en sjanse hvis det kunne tenkes at britene og amerikanerne kom før russerne til Warszawa. På den andre siden ar russerne anerkjent Lublinkomiteen som provisorisk regjering. En kan gå ut fra at denne komiteen, som er under kommunistisk ledelse, har fått støtte av de polske styrker som kjemper på vestfronten under russisk kommando. Hvor stor støtte den har i landet er det umulig å uttale seg om. - Spørsmålet er altså blitt ytterligere komplisert ved at Sovjet Samveldet anerkjenner en polsk regjering og Storbritannia og Amerika en annen. Det eneste høye er at de 3 store settet alt inn på å komme til en løsning på sitt neste møte. (forts.)